ION ȚOLESCU

ARHANGHELUL MIHAIL

POEZII



1939 - 22 SEPTEMBRIE - 1959

COLECȚIA DACOROMANIA

DE ACELAS AUTOR:

Sânziana, poezii, Ed. Cugetarea, București, 1940.
Din crucea pădurii, poezii, Ed. Carpații, Madrid, 1955

ION ŢOLESCU

ARHANGHELUL MIHAIL

POEZII

MADRID
1 9 5 9

Lui Costel Zaharia,
mort în lagărul dela Buchenwald.

Depósito Legal, M. 10.403 - 1959

BENZAL.—Hartzenbusch, 9.—Madrid.

«Spre inimile cele necurate care vin
întru prea curata casă a lui Dumnezeu,
fără milă întind sabia mea.»

(Sf. Arhanghel Mihail.)

ARHANGHELUL MIHAIL

ARHANGHELUL MIHAIL

Şi din cer un glas s'auzí: Mi ha í le...

Când puse inima Sfintei Fecioare
Mai sus de îngeri Atotputernicul
La temelia lumilor Sale...
Lupta lumina cu întunericul...

Că tresăriră îngerii Domnului
De-un fior negru în osanale
Zărind Lucífer pe Fiul Omului
În ochii pietrelor scânteetoare...

Şi iată-l arzând din mijlocul stemei cereşti
Din pricina strălucirii chipului său
Pe cel ce-a fost oglinda lui Dumnezeu...

Cine este ca El? Cine eşti?
Plângeau îngerii... ardeau făcliile...
Când şi-a strigat Arhanghelul Mihail Ierarhiile.

Şi din cer un glas s'auzea : Mi ha í le...

ÎN OCHII TĂI, ICOANĂ

Mă pierd în ochii tăi icoană
Gândind la toate'n lume câte sânt
Şi-o lacrimă-ţi zăresc pe geană
De dincolo de cruce şi mormânt.

De dincolo de zarea mea senină
Ce'n suflet mi-a adus lumină,
De dincolo de-a ta catapeteasmă
Cioplită'n sunet şi mireasmă.

Ştiu, mâine din cunună spinul
Care-a'mpletit pe frunți durerea
Va lumina pe bolți seninul
Cu chipul tău și cu'nvierea.

Paharul suferinței plin
Eu l-am golit și mi-a dat viață...
Nu fericiri pierdute mă înghiață.
Că tu exiști,eu sânt senin!

Nici primăvara lumii când mă mint
Coroanele de ceară și argint...
Tu'n altă mreajă mă subjugi,
Catapeteasma tristei mele rugi.

Nu lespedea de pe morminte
Vâltoarea lacrimilor mele nu,
Ci altă'ngândurare mă cuprinde:
Senin că-s eu și'nlăcrimată tu!

Tu ce ne-aduci seninul nouă
Pe blânde flori scăldate'n rouă...
Ce rază rea? Ce stea semeață
Ţi-a'nlăcrimat cereasca față,

Icoană dătătoare de viață?

ÎN CRIPTA CUGETULUI

În cripta cugetului ce mă'nghiață
Vestind schimbarea mea la față
Luminile din cer senine
Își fulguie zăpada peste mine.

Privesc luceafărul pe bolți și-mi pare
La căpătâi că-mi arde-o lumânare...
Luceafărul lui Dumnezeu,
La căpătâiul cugetului meu!

O! de-ași ajunge cu privirea mea
Aripile ce nu le pot vedea,
Aripile rotind din stele
În jurul gândurilor mele!

Privesc luceafărul pe cer si-mi pare
C'o lacrimă s'a scurs din zare
În iarna cugetului meu, tristețe,
Când vin troienii tăi ca să mă'nghiețe...

Arhanghelul lui Dumnezeu
Aprinde candelă la căpătâiul meu!
Pe cât de sus se'nalță El în sbor
Pe-atât de-adânc cu umbra Lui cobor...

Că, Doamne, atât din Duhul Tău mi'ncape'n [gând
Cât cer încape'ntr'un mormânt.

CLIPĂ SÂNT

Clipă sânt, părelnică zare,
Spuma de pe chipul mării senin.
Pe țărmul inimei ne'ncrezătoare
Valurile pleacă și vin.

Trupul frânt de adâncuri se'nclină,
Mă ridic cu ceru'n veșmânt.
Joc de umbră și de lumină,
Iată ce sânt.

Între mâine și între ieri
Fir de pulbere jucăușe,
Un niciodată, un nicăieri,
Între flacără și cenușe.

Iată pământul, cerul și-o zare
Între lume și Dumnezeu,
Linie despărțitoare.
Asta sânt eu.

ÎN ŢĂRMUL MEU

Dar se'nalţă'n ţărmul meu o cetate,
Cunună pe creştet de singurătate,
Sfântul Arhanghelul Mihail.
Soarele zorilor mele iată-mi-l.

Eu îi cânt zidurile, straiele, cânt munţii
Care-L poartă în jurul frunţii.
Oglindind privirea Lui idolatră
Cânt turnurile, gândurile-i de piatră.

Înfăţişarea Sa de pulbere vie,
Sublimă, nobilă mărturie!
O! legământul cu dăinuirea eternă

Răsună'n clopotul Tău din vecernă,
Cavaler cu clinchet de fulger în zale,
Eu cânt liturghia tăcerii Tale.

DIN SPADĂ ŞI PUSTIIRE

Ci iată că din spadă și pustiire
Înflorește zâmbetul de mântuire,
Grâne de jertfă'n mânia cerului
Din botezul focului și fierului...
Că după apele năvălitoare
Rămân pământurile mai roditoare.
Așa treci Tu mereu peste noi
Cu crâncenul și sfântu-Ţi răsboi
Cum trece peste inimi calvarul
Să crească'n lume mai sfânt idealul...
Slavă Ţie Doamne și slavă Lui
Voevodului Oștilor Cerului.

DIN SCUTUL TĂU

Arhanghel Mihail, din scutul Tău
Cu care aperi lumile lui Dumnezeu
Pe-o rază-asvârle-un bob mărunt
Să-mi fac din el eu platoșele grele
Călite'n focul rugăciunii mele
Şi lancea lui Satan s'o'nfrunt.

Şi-al vieţii pas îndreaptă-mi-l
Cu mila Ta, Arhanghel Mihail,
Al clipei mele pas care se-avântă
Spre-al blândelor tăceri tărâm.
Mă'ndrumă Tu, desfă-mi Tu drum
Către fântâna vieţii sfântă.

De freamăt verde ca pe trup port haină,
Ci Tu mi'mbracă sufletul cu taină
Pentru lumina zilei Tale care vine,
Pentru-aceşti ani ce mi-au rămas
Să dau pământului meu glas,
Mă rog, Arhanghel Mihail, la Tine.

SĂRAC CU DUHUL

Că'ntr'ale tainei sânt sărac cu duhul,
Eu cânt acele biruinţi sublime
Care-au cutremurat văzduhul
În glasul corurilor heruvime.

Prin vremuri pe pământ duc eu
Lumesc ecou din glasu-acel
Care-a strigat pe ceruri «MI-HA-EL»
În jurul tronului lui Dumnezeu.

Eu cânt sub flamurile-acelui nume
Semnalul trâmbiţelor de răsboi
Şi'n zale verzi străbat prin lume
Cu Legiunea îngerilor noi.

Cu Legiunea îngerilor care
A isgonit icoanele răzvrătitoare,
Pe Lucifer care azi arde
Într'ale umbrei pământeşti stindarde.

Cu regi şi gloate împletindu-şi rangul
El peste mine-a'mpărăţit cu ştreangul
Înstăpânindu-mi inima şi sborul
Cu glontele şi crematoriul.

«Dumnezeu ajută războaiele drepte şi eu am luat armele pentru Lege...»
(Mihai Viteazul)

CRIPTA PĂMÂNTULUI

CRIPTA PĂMÂNTULUI

De câte ori mă plec spre tine
Pământule ca să te-ascult
În piept un hohot lung îmi vine
Din cripta vremii de demult.

Mă văd cu mii de ani în urmă
Prin vis sub tainicii tăi brazi,
Din noapte-aud tălăngi de turmă
Şi-acelaș freamăt ca și azi.

În asfințit un nor departe
În vânt cu flacăra și spuza
Se'nvoaltă'n culmi și parcă arde
Cetatea Sarmisegetuza.

De-atunci s'a dus spre cer cu tine
Însângerând al tău pumnal
Nădejdea noastră de mai bine
Bătrâne rege Decebal.

Amurg în haină funerară
Vestind în nimbu-i aurora,
Piereai sub zări odinioară,
Azi urci în ochii tuturora.

Că de pe-acele zări sihastre
Spre alte zări vestindu-ți cale,
De-atunci și inimile noastre
Se-aprind din focul jertfei tale.

DOINELE

Ardea cetatea străbună
Pe țărmul pribegiei din urmă
Şi flăcările vesteau robire
Împletind moarte cu nemurire.

Peste pământurile carpate
Un singur strigăt de frate la frate,
Un singur dangăt de clopot de-atunci
Pe potecile munților printre stânci.

C'au înflorit culmile la apus
De-atâta inimă câtă a curs
Şi de-atunci cu florile cresc

Doinele pe pământ românesc,
Doamne, că veneai Tu și doină de jale
Ne-ai fost dat să-Ţi așternem în cale.

DONNITORUL

Şi singur stând în rugă domnitorul,
Îl frământa la miezul nopții visul.
În straiul lui se'ngemăna covorul
Ce'n purpură'mbrăcase paraclisul.
Un sfeșnic lângă el ținea veghere
Și jar la mâini îi tremura'n găteli
Parcă vorbea sub tainica tăcere,
Că sfinții-l ascultau din zugrăveli...

—«...Ci, Doamne'n semn că'n Tine mi-i comoara
De pupuri fiitoare strălucire,
Io, ce pre nume Mircea-mi zice țara,
Ţi-am ctitorit aiastă mânăstire;
Că'n luptă mi-ai fost stâlp și-ajutorință
S'ajung sub voia Ta întemeiat,
Mi-i martor Oltul câtă nevoință
Să'ndur până la Tine mi-ai fost dat.

Moșneag ce sânt, în mine simt stejarul...
Ci, Doamne, fii slăvit că sânt așa;
Mi-i neamul mic dar știe'ntreg hotarul
Că port în mine rădăcina Ta.
Urmașii mei, lucrări plăcute Ţie,
Că mâine'n calea lumii Te vor scoate,
Le-ajută, Doamne, rostul să le fie
Ogorul Tău cu roade luminate.

Astfel în bolta Coziei, Prea Sfinte,
Mi-am zidărit aci spre Tine cheia,

Că neschimbat aflatu-mi-am în minte
Credința-mi ne'ndoită. Şi deaceea
Dă-mi, Doamne, ziua Ta cea ne'nserată
Şi duhul Tău în veci neveștejit
Să-mi fie fapta'n țară fără pată
Şi cugetul în Tine prea smerit...»—

Şi singur stând în rugă domnitorul
Îl frământa la miezul nopții visul...
În straiul lui se'ngemăna covorul
Ce'n purpură'mbrăcase paraclisul.
Un sfeșnic lângă el ținea veghere
Şi jar la mâini îi tremura'n găteli...
Parcă vorbea sub tainica tăcere,
Că sfinții-l ascultau din zugrăveli.

ŞTEFAN VODĂ CEL SFÂNT

Iară vulturii de furtună și chinuri beți
Îl strigau din spuse de sfinți și profeți.
Că, zice-se din scris de hrisoavă,
Creștea la margine de ceruri Țara Moldavă
Din porțile sale că Făt Frumos
Străjuia vămile lui Cristos.
Și se opriseră păgânii'n loc
De-atâtea buciume albe, de-atâta foc,

De-atâta foame de mântuire,
Că și-au pus pentru ei cuțit la chimire
Întru Cristos duhovnici-i cu patrafire...
Şi-l cunoșteau amurgurile și diminețile
După cum mântuia el viețile
Cu arborii și cu săgețile.

MIHAI VITEAZUL

Prielnică lumină din bolți la căpătâi
Că-l năpădi'ntr'o noapte când străji cântau cocoșii,
Așa porni să'ntoarne hotarul cel dintâi
Pe care-l rânduiră din veac în el strămoșii.

Şi'n foc cu mâna stângă viteazul domnitor
Își fumega spre zarea dușmană buzduganul.
Un vis în noapte-adâncă, și trăsnet smuls din nor,
Își zămislise cuibul în pieptu-i uraganul.

Că stema biruinții pe flamuri de vâlvoare
Duceau Călugărenii spre șesuri transilvane,
În brazi s'au strâns toți munții ca'n mantii funerare
Când îl plângeau oștenii la Turda în săivane.

Un glas ceresc de înger din inimi l-a strigat
Tot astfel cum se strigă genune pe genune.
Așa trecu el, fulger pe cer înourat
Şi'n noaptea noastră visul ce nu va mai apune.

DOINĂ

23 August 1944

Doină, doină, spune-mi tu
Câtă negură căzu
De demult de când pe-aici
S'or stins codrii tăi voinici.
Spune-mi, doină, spune-mi tu
De-atuncea și pân'acu
Câtă lacrimă lăsară
Mamele când se rugară,

De-atuncea și până azi
Câtă cetină de brazi!
Că ne-a bântuit străinul
Cum bântuie floarea spinul
Şi'n ocări ne-a aruncat
Traiul nost îndătinat.
Ne furară numele
Ca să-și piardă urmele,
Ne furară umbletul
Să ne piardă sufletul.
Ai! cum se sbătură munții
Cu zăpezi în jurul frunții
Şi cum văile gemură
Cu răsufletul la gură!
Pieri tulnicul pădurii
Cu mistreții și bourii
Şi pe bolta schitului
Floarea răsăritului,
Chipul domnitorilor
Subt povara norilor.
Frunză'n mugur pe-o mlădiță

Prinsă'n trunchiuri de troiță,
Cine să se mai închine
În genunche lângă tine
Şi cin'să te mai audă
De-atât jug, de-atâta trudă?
Rădăcină de gorun
Prinsă'n criptă de străbun
Prinde-ți-ar mugurii'n rod
Duhul vreunui voevod
Fruntea lui de subt pământ
Să-ți fie coroană'n vânt,
Brațul creangă, ochii floare,
Trupul umbră pe cărare
Şi din frunza ta domoală
Crească chiot de răscoală
Din hotară în hotară
Pentru-aiasta biată țară
Mult prea blânda Românie...
Slavă ei și slavă ție
Doină, spune-mi doină tu
Câtă grindină bătu
Sărman spicul lanului
Sărman trupul neamului
Sub plumbii dușmanului.

«... primind cu seninătatea strămoşilor
Thraci botezul morții...»
(Corneliu Z. Codreanu.)

UMBRA TA, CĂPITANE!

UMBRA TA, CĂPITANE

Căzură pașii umbrei tale grei
Sub crucea nopții Stântului Andrei
Şi peste tine șapte tone-au pus,
Să nu te fure, au spus, ca pe Isus.

De-atunci în noi cu fiece mormânt
Se'nalță'n vreme munții fremătând;
Din noi cu pruncii legănați la sân
Ca frunza'n creanga codrului bătrân,

Ca freamătul pădurilor adânci
Inima ta se'naltă'n noi de-atunci...
De-atunci cu umbra ta în noi străbate

Lumina morții tale'ngemănate
Cu busuiocul sfânt de la icoane,
Mireasma jertfei tale, Căpitane!

HAIDUCEASCĂ

Zice-se că'n sus pe Lotru
De-ai urcat, să tot te'nchini
De cum fiarele din codru
Te primesc în vizuini...
Şi că'ntr'una'n viers de jele
Grăiesc frunzele'ntre ele
Tot de focul ţării mele...
Sus pe Lotru unde'n codru
Printre munţi cătat de oaste
Haiduceşte Plumbi în Coaste
Zice-se de ani de zile
C'ai fi Tu Sân Mihaíle.

MAJADAHONDA

Eu cânt imnul eroilor, cânt veșnicia
Din care crește ca o cămașe verde câmpia,

Cânt mâinile rămase ne'ncrucișate pe piept
Din care crește bradul spre ceruri drept.

Iată roua, iată lacrima caldă,
Geana pământului pe câmpuri scaldă...

Aceași lacrimă, Doamne, care Te-a dus
Pe calea Golgotei Tale în sus!

Eu cânt ochii celor morți fără cruci
Sub ale cerului umede rugi,

Ochii ce-au rămas deschiși să Te vadă
Și i-ai închis cu mâna Ta de zăpadă.

Pentru frunțile azi fără gânduri
Ale celor dintre noi căzuți din rânduri,

Pentru inima celor plecați eu cânt,
Pentru piepturile care bat în pământ

Din care crește ca o cămașe verde câmpia...
Eu cânt imnul eroilor, cânt veșnicia!

DIN TEMNIŢĂ

*1939 * 22 Septembrie * 1959*

Că, Doamne-ai biruit cu gândul
În noi ca roua'n primăveri
Ce'nsenineazǎ'n flori pământul
Cu raza stelelor din cer,
Senini sub zări împurpurate
Păziţi de glonţ, lătraţi de câini,
Vom sta'ntre sârmele ghimpate
Cu lanţuri atârnând de mâini.

Dar poate că'ntr'o bună zi
Seninatatea'n noi va fi
De suferinţă'ntunecată.
Inima'n noi n'o să mai bată
La gândul zărilor senine
Şi ne-om uita atunci de Tine.

Când chipul Tău va fi departe
De inimile noastre reci
N'om şti că Tu pe-aproape treci...
Privi-vom noi tot înainte
Crescând din umbră şi din moarte
Către lumina Ta din veci?

O! gândul creşte din cuvinte
În ochii celui care scrie,
Necugetând, din lacrimi poezie!
Aceste lanţuri ne vor duce
Spre chipul Tău, spre sfânta-Ţi cruce,
Aceste gloanţe vom avea drept cârme,
Acest lătrat de câini, aceste sârme.

Ne vom uita de Tine poate
Când inima nu ne-o mai bate
La gândul zărilor senine.
Când frânți cu pieptu'n baionete
Vom cere apă ca și Tine
Şi-om bea din fierea din burete.
Ne vom uita de Tine poate.

Dar iată ca din miezul nopții
Pe căi de umbră stele vin.
Ne-or duce-atunci prin umbra morții
Tot astfel și pe noi lumini?
Că, Doamne-ai biruit cu gândul
În noi ca roua'n primăveri
Ce'nseninează'n flori pământul
Cu raza stelelor din cer.

RUGĂCIUNE PENTRU CAMARAZI

Rogu-mă Ţie Doamne, rogu-mă Ţie
Pentru roua depe câmpie,
Pentru plaiurile verzi care plâng
Lângă Dunăre, lângă Parâng.

Pentru stelele depe ii, pentru salbe,
Pentru râurile cu prunduri albe,
Rogu-mă pentru albele oseminte,
Pentru lacrima mamelor, pentru morminte.

Mă rog Ţie Prea Curată Fecioară
Pentru luceferii depe ogoară,

Pentru geana plânsă a florilor,
Geana fraţilor şi surorilor.
Pentru beteala soarelui din amiazi
Care-mi lunecă pe obraz,
Rogu-mă pentru bulgării ce strâng în ei
Oasele camarazilor mei.

Bunule Isusule bun
Rogu-mă pentru pământul străbun,
Pentru munţii cu brazi, pentru cripte,
Pentru crucile la căpătâie înfipte.

Pentu oştile Tale, Sfinte Arhanghele,
Pentru inimile ce bat în candele.
Pentru genele de ceară şi undelemn,
Pentru sufletul bietelor cranii de lemn.

Mă rog pentru sufletul codrului sfântul
Care 'ngenunche şi sărută pământul
Când îi frânge trunchiurile de brad
Viscolul dinspre Stalingrad.

ŢIE, REGE CĂLĂU!

3 septembrie 1940

Că tot ce'n oameni bun s'alege
Ai scos din har şi-ai pus sub lege,
Sub legea vrerii tale de pripas
Din care-a curs precum în vaduri râul
Fără zăgaz, fără popas
Desfrâul,

Călău care-ai făcut din țară
Pocal menit pentru ocară
Din el să stâmperi setea lui Cristos,
Tu n'ai văzut că-un neam întreg se strânge
Mai dârz sub pumnul tău setos
de sânge!

Înnegurat, sălbatec rod
Al vremurilor lui Irod,
Cum n'au știut păgânii-ți saduchei
Că pentru moarte'n mâini ți-a pus inelul
Din noaptea Sfântului Andrei
Măcelul?

Azi numai tu ca'ntr'un blestem
Auzi mormintele cum gem
În piepturile verzi ce sub palat
Ți s'au oprit cântând în fața porții...
E sângele ce l-ai varsat!
Sunt morții!

BUCHENWALD
1942

Lanțuri,
Zăngănit de cătușă
Sub zorii de brumă şi de cenuşă
Se năruie'n șanțuri...

Din ochiul scrijelat în rană
Sub sfichiul cnutului de fier
S'a scurs pe geană

Un strop de viață,
Un strop de cer...
Trop!...
Trop!...

Coloana cu saboți de lemn se pierde'n ceață...
Vorba e freamăt, pasul omidă,
Privirea de doruri și viscole roasă
Încearcă prin neguri porți să deschidă...
Și-alături stă moartea cu mâna pe coasă!

Toți duc ca paienjenii'n spate
Câte-o cruce de sânge pe haine vărgate.

CÂNTEC DE LEAGĂN

Nani, nani, copil drag,
Cătinel adormi cu mama,
Crească-ți pumnul, trunchi de fag,
Pieptul tare ca arama.

Nani, nani, drag copil,
Vrere-ași mai să-ți dau cuvânt
De tătână-tău cum mi-l
Cetluiră la pământ.

Nani, nani, 'n răpejune
Treacă-ți anii'n sbor cu stolul,
Să crești mare, să-ți pot spune
Unde-i stă'ngropat pistolul.

ŢĂRANII

O! de-ar fi fost lângă voi să m'aveți
Lângă chipul vostru brăzdat de tristeți!...
Seara cu plăvanii din luncă
Să mă fi'ntors și eu irosit dela muncă

Şi să-mi fi strălucit într'una și mie
Aurul Domnului încolțit pe câmpie!
Către zare pribegia și căile
Să mi le fi știut doar plaiul cu văile.

Să-mi fi pus şi eu clopoţei la opincă
Pentru cine ştie care Ilincă
Şi'n rustem prin zăvoaie cu cântecul
Să mă fi furat vrăjile cu descântecul.

Să-mi fi răsărit soarele cu cosiţele
Cu toţi mugurii şi cu toate mlădiţele.
Şi să fi zis aşa, unu... doi...
Pas înainte... pas înapoi...

Şi cum se răsuceşte vâltoarea întâi
Să mă fi răsucit eu odată'n călcâi,
La urmă ea pe sub mână
Cum se'nvarteşte fusul sub firul de lână.

Ai! vârtejul acela de inimi în joc
De s'ar fi prefăcut în iureş de foc,
Să nu mai fi rămas nici soarele soare
Ci doar o grindină albă, un fulger mare.

CLOPOTUL

Du-te svon de clopot, du-te
Pe cărări de stea bătute
Ca o umbră care trece
Peste mările cărunte
Fără vânt şi fără punte
Spuma valurilor rece.

Liniştit te va primi
Satul alb de lângă vii
Şi vor ştii doar fulgii mici
Că eu te-am trimis de-aici
Ochii mei acas să-i duci
Să privească prin uluci.

Te-ai fost oprit chiar la ele
Clopot al inimii mele!
Iată din fereastra mică
Plânge-a moarte-o bătrânică...
Bine-i fi știind că-i mama
Că-i știi iia și năframa.

Tot ca și odinioară
Umblă crivățul pe-afară
Şi-a deschis ușa la tindă.
Auzi? cântec de colindă...
Lerui Doamne Lerui Ler...
Glasurile cresc spre cer.

Când au răsucit zăvorul
Ea parcă-și vedea feciorul...
Lerui Doamne Lerui Ler...
Şi-acum cântecele pier
C'au plecat colindătorii
Cu zăpada și cu norii...

Svon de clopot, cât ai plâns,
Pân'la mine c'a ajuns!

RĂDĂCINI

Aci'n mormânt stă floarea vieții tale ruptă.
Tu mă privești din ceruri cănd mă'nchin,
Tu camaradul meu de luptă
Ce mi-ai lăsat în suflet rădăcini.

Parcă te văd când ți-ai deschis spre cer aripă,
În jurul tău cădea oțel fierbinte.
Vesmântu-ți sângerat îmi vine'n minte
De-atunci cu fiecare clipă.

Tu camarad, tu frate bun
La căpătâi cu cască de răsboi...
Vorbind cu tine-o lumânare pun
Şi lacrimile-mi curg şiroi!

O lumânare pun vorbindu-ţi ţie.
Tu mă privesti din cer, din inimă, din rădăcini,
Tu, rod cules de mâini străine
Şi floare a vieţii mele, Românie!

OLTUL

Mi-erai murg pe vremuri şi cărare,
Paznic răzvrătit şi pădureţ...
Strâns cu pumnu'n junghi la cingătoare,
Eu ţi-am fost vlădică şi judeţ.

Dar veni din iad o iarnă mare
Şi-ţi turnă în inimă înghieţ
Şi-mi făcu din flintă pe spinare
Cobiliţă grea de precupeţ.

Mă mai știi măi Oltule pe nume?
Eu de-atunci că-s de pripas prin lume.
Tot strigând cu coșul și ciubara,

Furii toți că-mi năpădiră țara...
Dar'ar frunza 'n codrii tăi să dea
Preacurata Maica Precista.

«... apoi am rătăcit o bucată de vreme purtați de valurile omenești...»

(Ion I. Moța.)

ÎNGERUL MORȚII

ÎNGERUL MORŢII

«Pe sfărâmăturile lui au venit şi s'au aşezat toate păsările cerului...»
(Ezechiel, 31.)

Cobora un sbor aseară
Dintr'o crinişte uşoară
Poate din acele coruri
Diafane de beteală
Ce'mpletesc arcade'n sboruri
Pe nervuri de catedrală.

Din comorile-i ascunse
Nu știu ce mi-a dat în dar,
Clopot stins, din ram rugină,
Bob de cântec și lumină,
Că-i simțeam plutind pe frunze
Clinchetul crepuscular.

Mi-am zis, visul înadins
Mrejile-i spre mine-a'ntins,
Sau vreun vânt pe-aproape plânge,
Printre nori din noaptea-mi albă
Luna poate-și face salbă,
Poate-aripa vreunui înger.

Mi-am zis, poate mâna toamnei
Bate'n geamul meu de frig.
Şi-am ieşit în pragul porții
Şi-am zărit îngerul morții,
C'am fugit la Tine Doamne
Până'n suflet să Te strig.

Şi de-atunci la mine'n casă
Stă Arhanghelul da pază...
Cobora un sbor aseară
Dintr'o criniște ușoară
Pân'la mine subt pridvor.
Treaz m'a ținut până'n zori.

PĂDUREA CU FIARE SĂLBATICE

«... și toate fiarele câmpului și-au făcut culcușul între ramurile lui...»
(Ezechiel, 31.)

Şi că-s printre ani ca'ntr'o pădure
Vin ispitele să-mi fure
Viața mea'nsetată de lumini,
Inima-mi ce sângerează'n spini.

Vin sălbăticiuni să'ntoarne
Pașii-mi prinși în rugii sterpi.
Iată, ghiare prin veșminte
Îmi răsbat și mi se'nfig în carne...

Mi se svârcolesc prin sânge şerpi
De beție și de vraje.
Gândul că mă poartă înainte,

Inima'napoi mă trage...
Inima ce ține cheia bolții,
C'o străbat păcatele cu colții.

IATĂ-MI INIMA

Iată-mi inima,
Dorințele mele,
Freamătul zefirilor...
Cunoști tu cântecele fără sunet?
Iată-mi inima,
Dorințele mele.

* * *

Iată soarele, fericirea...
Iată chipul tău în inima mea...
Unde ești, stea apusă?
Iată soarele, fericirea.

* * *

Sunt umbrele nopții
Care fac să lucească stelele...
Iată lumina inimii mele...
Unde ești tu?

* * *

În tine pe cine privesc,
În ochii tăi când mă pierd
Ca'n undele apelor fără fund,
Ca'ntr'o oglindă când te privesc,
Singurătate,
Cine ești tu?
Peste tot înainte-mi te caut
Şi te găsesc
Însă ca pe o umbră
Mereu fugind.

O! apele din sufletul meu
Iată-le
Au prins culoarea stranie
A ochilor tăi.

* * *

Sus și departe
Văd fumul solitar
Al unei case de munte...
El se pierde la orizont.
Gândul meu a ajuns el până la tine?

* * *

Iată norii, se duc.
Crește'n mine singurătatea!
Iată norii, se duc.
Va ploua mâine în țara ta.

* * *

Singurătatea mea?
Ca valul într'o corabie
Isbește'n mine.

Speranța mea?
Păsările care iubesc cerul
Au cunoscut-o...
Păsările cu sborul frânt
Care-au căzut peste catargurile
Inimei mele.

STATUIA

Într'un parc pe-un țărm singuratec
Am dat trup și suflare minunii,
Bronzului nebiruit de jăratec
Ci doar în flacăra pasiunii.

Marmorei cuvântului care'nghiață
Atingerea degetelor gândirii
I-am dat trup și suflare de viață,
Bucuria, zâmbetul fericirii.

Stau în fața ei și-o privesc
Să mi se pară că-i înger ceresc.
Am sculptat ce nu vede privirea,

Bucuria vieții și fericirea...
Eu c'o simt cum din gândul meu naște,
Ea pe mine nu mă cunoaște.

DOUĂ STELE

Noaptea când ne bat la geamuri
Răposate mâini din ramuri
Şi ne strigă până'n zori
Sufletul vreunei surori,

Ochii mei de la fereastră
Povestesc iubirea noastră
Cimitirul parcă vine
Să se-apropie de mine.

Două stele-aprind departe
Cerul mult ce ne desparte
C'am rămas și tu te-ai dus,

Două lumânări c'am pus...
Una plânge'n dor fierbinte,
Una'n lacrimi mă cuprinde!

SCRISOARE

Că tu închisă-mi stai în gânduri
Ca focu'n lemn, ca melodia'n coarde,
Azi focul amintirii mele arde
Şi cânt şi-ţi scriu aceste rânduri.

O umbră care joacă pe covor
În vis mă'nvalue uşor
Cu mreaja ei subţire, mătăsoasă.
O teamă am şi-am coborât din casă.

Ajuns la miezul nopţii-afară,
În urmă uşa mi-a rămas deschisă,
Vorbesc caişii dela scară
Şi simt în piept mireasma de caisă.

Văd câmpurile. Mi s'aştern în cale
Şi sufletu-a'nceput parc' a-mi sălta.
Mereu vin aripile tale
Pe-acelaş lac, cerească stea!

Şi trupul tău pe-un val se'ndoaie
Îngenunchiat în adorare.
Aceeaşi umbră din odaie
M'a smuls din gândurile tale.

N'aud pe-alături nicio şoaptă
Ci doar moliftul aplecat
La porţi de lemn sculptat m'aşteaptă
În cimitirul dela margine de sat.

Din pragul lui privind cu frică
Un liliac, un crin și-o tufănică
Abea c'am mai știut pe unde duc
Potecile'mpletite 'n crengi de nuc.

Pe urmă nu mi-a mai fost teamă
C'am auzit cum glasul tău mă chiamă.
Ce-aveam să-ți spun nu poate spune gândul
Nici viața mea ci doar mormântul.

Nu știu cum m'am întors. Tu-mi stai în gân-
Ca focu'n lemn, ca melodia'n coarde. [duri
Azi focul amintirii mele arde
Şi cânt și-ți scriu aceste rânduri.

SUFLETUL

Mă duceau pe umeri de viu
Relele la cimitir în sicriu...
Pe urma mea căințele, rar,
În pas cu clopotul mortuar.

Doar că mi-au pus la cap o făclie
De pe câmpurile de bătălie...
În urmea mea speranțele, rar,
În pas cu cântecul funerar.

Ai! gândul care'nflorise apusul
Mi-acoperea cu genele plânsul,
Norii care'ngenaseră soarele

Mi i-au închis în ochi bocitoarele!
Doamne, iată, plouă și ninge...
Sufletul de nu mi s'ar stinge!

MLAȘTINA DESNĂDEJDEI

Ia-mi totul și gândul spre sboruri cerești,
Aripa să-mi cadă la guri de infern,
Din mlaștini mă tragă la fund desnădejdi,
Vâltoarea durerii, abisul etern.

Când culmi și-or aprinde în mine urcușul,
M'afunde'n adâncuri miasma și glodul,
Îmi sape în coastă comori spiridușul
Şi pasărea șue să-mi cânte prohodul.

Păienjeni mă prindă în mreajă păgână,
Al vieții sfânt cântec mi-l frângă urgia.
Ia-mi totul, nici ochi pentru plâns să-mi rămână.
Ți-oi duce pe-un cântec pustiu veșnicia.

«... în pragul orbitoarei străluciri a cerului-la icoană...»
(Ion. I. Moța.)

ICOANA

ICOANA

Icoana Ta ca'ntr'un cucernic schit,
A vremurilor de demult icoană,
Şoptind din zugrăveli o am simţit
În gândul meu ca un balsam pe-o rană.

Rodită'n trupul Tău fără păcat
Ce minunată'n noi că Ţi-a fost vestea
Din Vicleem când ni s'a arătat!
Şi-atât mă rog şi-atâta mi-i nădejdea,

Că iată'n lacrimi ard de-atâta zel
Ca o făclie'n picuri calzi de ceară...
Ci Dumnezeu s'o 'ntoarce'n gând și El

La omul cel care'n mormânt coboară
Pe când șoptești acum din zugrăveli
Tu, Preacurată, 'n gândul meu, Fecioară!

MUNŢII SUFERINŢEI

Că-mi plec, Doamne, fruntea către Tine,
Tu-mi dă mirul bunelor vestiri,
Mirul sfânt al datinei creștine
Strâns ca roua'n flori de mânăstiri.

Că mi-s seci isvoarele ființei
Şi zăgaz pe suflet mi s'a pus,
Cresc în mine munții suferinței.
Eu sânt jos, lumina Ta e sus.

Şi'n urcuș genunchii-mi sângerează.
Vrere-ași mai să cânt și nu mai pot.
De nu m'ar lega la răni o rază,
Inima mi s'ar fi scurs de tot.

Iată vin și zorii ca s'adulme
Sângele ce- mi curse pe cărări...
Eu sânt sus pe cea din urmă culme,
Tu'mpletești lumina altor zări.

PSALMUL TĂCERII

Tăcere, închisă carte
La cumpăna dintre viață și moarte,
Cum de-ași cuprinde,
Cum de-ași cunoaște
Gândul din tine
Care mă paște?

Iată numele tău, Cuvântul.

Îl spun și mi se'nchide tot gândul...

Cine eşti tu?

Nu te văd, nu te-aud,

Cum nu văd cerul mișcându-se,

Cum n'aud arborele crescând.

Tăcere, dulce grădină

A ochilor fără lumină,

Tu-mi pui pe umeri

Mână de îngeri

Şi-mi cerni din candeli

Ochi de Arhangheli.

Că negândită ești mângâiere

A ochilor fără vedere

Cuvântul tău

În mine s'aprinde

Cu cântecul

De colinde,

Cu steaua nopții,

Cu gândul morții,

Cu clipa,

Cu somnul...

Din tine-mi saltă aripa

Domnul.

Slavă ție tăcere,

Mormânt fără plângere al vieții mele.

IUBIREA

Din pragul cel tocit de'ngenunchieri
Privesc conturul tău pierdut în vreme...
Pe fruntea tinereților de ieri
S'au stins iluziile'n diademe.

Astăzi mă'nchin cu doru'n mâini faclie
În schitul amintirii șters...
Iubirea mi-i catapeteasmă vie
Aprinsă'n rima unui vers.

Şi-atata linişte e'n schit
Că parcă'n taine-s troienit
Şi'n sânge mi-a'nflorit cuvântul

Ca florile ce'mpodobesc mormântul...
Cuvântul cel care sfințește gura
Cu-anafura și cuminecătura.

CUVINTELE

Iată-mi cuvintele
Mi-au cules sufletul
Cu aripele
Şi cu zumzetul...

Şi inima-şi cerne'n
Lacrimi stamina
Ca sa ardă'n vecernii
Lumina,

Ochii să'ndrume'n
Cealaltă lume.
Iată-mi cuvintele,

Roi de albine...
Cântec tu prinde-le'n
Pagină bine.

C U P R I N S U L

ARHANGHELUL MIHAIL

Arhanghelul Mihail .... *pág.* 7
În ochii tăi, icoană 9
În cripta cugetului 12
Clipă sânt 14
În țărmul meu 16
Din spada și pustiire 18
Din scutul Tău 19
Sărac cu duhul 21

CRIPTA PĂMÂNTULUI

Cripta pământului 25
Doinele 27
Domnitorul 29
Ștefan Vodă cel Sfânt 32
Mihai Viteazul 34
Doină 36

UMBRA TA, CĂPITANE!

Umbra ta, Căpitane! 41
Haiducească 43
Majadahonda 44
Din temniță 46
Rugăciune pentru camarazi 49
Ție, rege călău! 51

Buchenwald 53
Cântec de leagăn 55
Ţăranii 57
Clopotul 59
Rădăcini 61
Oltul 63

ÎNGERUL MORŢII

Îngerul morţii 67
Pădurea cu fiare sălbatice 70
Iată-mi inima 72
Statuia 76
Două stele 78
Scrisoare 80
Sufletul 83
Mlaştina desnădejdei 85

ICOANA

Icoana 89
Munţii suferinţei 91
Psalmul tăcerii 93
Iubirea 96
Cuvintele 98

S'a terminat tipărirea acestei cărţi în zina de 22 Septembrie 1959 în atelierele Gráficas Benzal, calle Hartzenbusch, 9, Madrid. S'au tipărit 500 exemplare.

